

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2286983
Steller: P.C.G.P. Laan
Datum commissie:
Datum raadsvergadering: 4 en 12 november

Team: PC
Teammanager: Anita Wakelkamp
Portefeuillehouder: A. A. M. Boomgaars
E-mail: p.laan@hoorn.nl

Onderwerp
Begroting 2026

Agendering
Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Meerjarenbegroting 2026-2029
2	
3	
4	
5	

De raad besluit

1. De begroting 2026 vast te stellen, waarvan de belangrijkste beslispunten zijn:
 - a. De incidentele lasten en de aanvullende investering voor de fiets- en wandeldoorsteek Klagerstuijn-Compagnie 1, groot € 75.820, ten laste van het begrotingsresultaat te brengen.
 - b. In 2026 een incidenteel exploitatiebudget van € 260.000 beschikbaar te stellen ten laste van de Algemene reserve voor maatregelen in de openbare ruimte, waarbij vooral maar niet uitputtend aandacht uitgaat naar:
 - i. Het met voorrang verwijderen van graffiti;
 - ii. Het inzetten van beveiliging en SUS-teams bij bijvoorbeeld overlastsituaties;
 - iii. Onkruidverwijdering.
 - c. Structureel € 35.000 beschikbaar te stellen voor inspecties om alle Hoornse websites te laten voldoen aan de wettelijke verplichting van een C-status.
 - d. De voorgestelde invulling van het plafond voor vervangingsinvesteringen 2026 vast te stellen en de bijbehorende kredieten te openen in 2025.
 - e. Een krediet van € 732.050 beschikbaar te stellen voor de aanleg van een C-veld op sportpark Julianapark in 2026, waarvan de netto-investering € 605.000 bedraagt en de kapitaallasten worden gedekt uit de Algemene Reserve.
 - f. De bij de Kadernota 2025 opgenomen areaaluitbreiding in te zetten voor de aanschaf van machines (€ 230.000, kapitaallast € 25.000 per jaar), de uitbreiding met 3 fte en de verhoging van de onderhoudsbudgetten, en dit budgettaire neutraal te verwerken in de begroting 2026.
 - g. de vastgoedorganisatie te verstevigen door de formatie uit te breiden met 1 portefeuillemanager en 2 assetmanagers, met een structurele jaarlast van € 308.000.
 - h. Het rente-omslagpercentage 2026 vast te stellen op 0,9%.
2. De bijbehorende begrotingswijzigingen vast te stellen.

Samenvatting

In de Begroting 2026 staan per programma en per beleidsveld de geplande resultaten en activiteiten voor het jaar 2026. Ook staat in elk programma (en elk beleidsveld) wat de verwachte uitgaven en inkomsten zijn voor 2026 en voor de jaren erna. Als laatste is een aantal (deels) verplichte paragrafen opgenomen, die een doorsnede zijn van de programma's. Het financieel beeld is in lijn met de Kadernota 2025. Voor de jaren 2026 en 2027 presenteren we een sluitende begroting, in 2026 geholpen met een incidentele dotatie uit de algemene Reserve. Vanaf de jaren 2028 een tekort die oploopt naar € 5 miljoen in 2028. Een belangrijke oorzaak van het tekort is een forse daling van de inkomsten van het Rijk in de komende "ravijnjaren". Zonder de ombuigingen in 2025 had dit beeld er veel slechter uit gezien. We blijven met de VNG lobbyen bij het Rijk voor tegemoetkomingen op de 'ravijnjaren' en betere compensatie voor de uitgaven op de Jeugd.

(bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo	-245	1.488	-4.716	-5.082
Onttrekking Algemene Reserve	245			
Geactualiseerd begrotingssaldo	0	1.488	-4.716	-5.082

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

De begroting is een wettelijk verplicht document. In de begroting worden de budgetten voor 2026 vastgelegd inclusief de bijbehorende resultaten. De begroting 2026 ligt nu ter besluitvorming voor.

Belang

De begroting 2026 moet voor 15 november bij de provincie aangeboden zijn en de provincie beoordeelt of de begroting reëel en structureel sluitend is. Als aan één van beide voorwaarden niet is voldaan, volgt preventief toezicht. Voldoet de gemeente er wel aan, dan is sprake van repressief toezicht.

Centrale vraag

Stemt de raad in met de begroting 2026 en bijbehorende financiële wijzigingen?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

De gemeente streeft naar een duurzaam reële begroting met behoud van een aantrekkelijke stad.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Dit raadsvoorstel draagt zelf niet bij aan de duurzaamheidsambitie. Die staan wel beschreven in de begroting 2026.

4. Kaders

De Gemeentewet

Schrijft voor dat de gemeente een begroting vaststelt voor het komende jaar.

Het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV)

Schrijft regels voor waaraan de begroting moet voldoen.

Financieel toezicht door de provincie

De provincie heeft eerder beschreven welke onderwerpen zij meeneemt bij haar oordeel over het preventief toezicht. Het gaat o.a. om ontwikkelingen van het BBV die door de gemeente gevolgd moeten worden, het inzicht in de structurele begrotingspositie en de weerstandscapaciteit.

Wet houdbare overheidsfinanciën

Deze wet regelt dat de decentrale overheden 'een gelijkwaardige inspanning leveren' als het Rijk om een trendmatig begrotingsbeleid te voeren. Daarbij moet rekening worden gehouden met de middellange termijn-doelstelling voor het structureel EMU-saldo van de lidstaat Nederland.

Kaders voor gezond financieel beleid

De gemeenteraad heeft bij de begroting 2020 de kaders voor gezond financieel beleid vastgelegd.

Hoorn Financieel Gezond

Gelijktijdig met de begroting 2025 is een set aan ombuigingsvoorstellen vastgesteld. Zij vormen een belangrijke basis voor het financieel meerjarenperspectief. Afgesproken is om in de P&C documenten te rapporteren over de voortgang.

5. Argumenten

Het financieel beeld is in lijn met de Kadernota 2025. Voor de jaren 2026 en 2027 presenteert het college een sluitende begroting, in 2026 geholpen met een incidentele onttrekking aan de algemene Reserve. Vanaf 2028 ontstaat een tekort dat oploopt naar € 5 miljoen. Een belangrijke oorzaak van het tekort is een forse daling van de inkomsten van het Rijk in de komende "ravijnjaren". Zonder de ombuigingen in 2025 had dit beeld er veel slechter uit gezien. Samen met de VNG blijven we bij het Rijk aandringen op een structurele tegemoetkoming in de 'ravijnjaren' en een eerlijke compensatie voor de oplopende jeugduitgaven.

In het laatste jaar van deze raadsperiode is de begroting 2026 met weinig nieuwe ontwikkelingen opgesteld. De nadruk ligt op het afronden van de ambities die in deze bestuursperiode zijn gestart. Mee- en tegenvallers zijn verwerkt onder noodzakelijke bijstellingen, bijvoorbeeld de bijstelling op gas- en energiekosten. Verder zijn uitsluitend de bestuurlijke wensen vanuit de behandeling van de Kadernota 2025 verwerkt.

Het weerstandsratio komt in 2026 uit op 1,5. Dit valt binnen de door de raad vastgestelde bandbreedte van 1 tot 1,5. Het is wel lager ten opzichte van de 1,8 in de Jaarstukken 2024. Dit komt o.a. doordat risico's in grote projecten toenemen naarmate een project meer in de uitvoeringsfase komt.

Beslispunten 1a t/m 1c. Besluitvorming en toezeggingen Kadernota 2025

Bij de behandeling van de kadernota in juni 2025 zijn enkele toezeggingen gedaan door het college. Dat ging over de volgende onderwerpen:

- A. Een voorstel voor de dekking van de Fiets- en wandeldoorsteek Klagerstuin en Compagnie vanaf het jaar 2028;
- B. Het beschikbaar stellen van een budget voor maatregelen in de openbare ruimte, waar geen budget voor is geraamd.

Bij A.

Via amendement bij de kadernota is de incidentele bijdrage aan de fiets- en wandeldoorsteek geregeld. Er is brede overeenstemming dat die moet worden gerealiseerd. Het onderhoud ervan wordt ondergebracht bij de Museum Stoomtram Hoorn-Medemblik. Zij sturen vervolgens volgens gemaakte afspraken aan de gemeente een factuur. Voor de kosten van die factuur is nog niets geregeld. Het college is het met de gemeenteraad eens dat dit wel geregeld moet worden. Dat geeft immers ook financiële zekerheid aan de ondernemer(s) die er mee aan de slag gaan. Het college heeft gezocht naar mogelijkheden om de structurele lasten van € 67.000 te dekken. Dat leidt bij de bestaande financiële situatie niet tot een oplossing. Daarom stelt het college voor de kosten ten laste van het begrotingsresultaat te brengen en daarmee impliciet de bezuinigingsopdracht te vergroten.

Bij B.

Bij de kadernota is door diverse fracties gepleit voor het beschikbaar stellen van een budget om (onder andere) graffiti te kunnen verwijderen. Het ging vooral om snel te kunnen reageren. Er werden twee

amendementen ingediend, die werden ingetrokken na een toezegging van de portefeuillehouder. Die zegde toe in 2026 een budget van € 260.000 in de begroting op te nemen met als dekking de Algemene reserve. Die dekking werd ook in de amendementen genoemd. In de begroting is deze toezegging verwerkt. Het budget is bedoeld om:

- Extra acties in te zetten op particuliere beveiliging en SUS-Teams.
- Extra acties in te zetten op onkruidbestrijding, graffiti verwijderen en overige niet begrote zaken in de openbare ruimte.
- Daarbij vooral aandacht te besteden aan ontmoetingsplekken als winkelcentra, binnenstad en parken.

Verder is unaniem een motie aangenomen waarin het college wordt opgeroepen om ervoor te zorgen dat alle websites van de gemeente Hoorn minimaal een C status hebben als het gaat om de digitale toegankelijkheid. De raad heeft daarvoor een budget van € 30.000 in 2025 beschikbaar gesteld. De structurele lasten worden in deze begroting meegenomen. Het college stelt voor om de structurele middelen van € 35.000 te verwerken in deze begroting.

Beslispunt 1d. Plafond 2026 vervangingsinvesteringen

De invulling van het vervangingsplafond 2026 voor investeringen vast te stellen. Dat is als volgt:

Tabel 1 Invulling investeringsplafond 2026

onderwerp	krediet	kapitaallast
categorie openbare ruimte		
Wegen 2025 (reguliere vervangingen wegen, straten en paden)		
Vervangen OV armaturen en meet-verdeelkasten 2026		
Vervangen OV lichtmasten, kabels en leidingen 2026		
GRP 2026: rioleringen (kapitaallasten tlv exploitatie Riolering)		
GRP 2026: rioleringen (ineens tlv voorziening Riolering)		
Fiets-/voetgangersbruggen 2026 (kunststof/staal)		
Groenvoorzieningen		
Beschoeiingen 2026		
Speelplekken 2025		
Marktkasten		
Dynamische afsluitingen		
totaal openbare ruimte	-14.631	-3.628
ten laste van riolering	8.831	3.360
netto beslag openbare ruimte	-5.800	-269
categorie sport		
Toplaag kunstgrasveld hockey sportpark De Roskam		
Onderlaag kunstgrasveld hockey sportpark De Roskam		
Toplaag natuurgrasveld sportpark Fruittuinen		
Drainage/berekening natuurgrasveld sportpark Fruittuinen		
Ballenvanger /P doelen natuurgras sportpark Fruittuinen		
Sportinventaris sporthallen		
totaal sport	-1.480	-130
Inkomst compensatie BTW (sport)	257	23
netto beslag sport	-1.223	-108
categorie gebouwen		
Vervangingsinvesteringen gebouwenbeheer		

onderwerp	krediet	kapitaallast
totaal gebouwen	-1.400	-83
categorie bedrijfsvoering		
Cameratoezicht		
Voertuigen/machines		
totaal bedrijfsvoering	-1.854	-207
ten laste van extra budget vervanging wagenpark	1.800	196
Netto beslag bedrijfsvoering	-54	-11
totaal categorieën	-8.477	-471
beschikbaar binnen alle plafonds		471
Verschil		0

Met de vaststelling van het investeringsplafond 2026 stelt de raad de investeringskredieten vast, die direct na de begrotingsvaststelling worden geopend om tijdig de voorbereidingen voor de realisatie van de investeringen te kunnen treffen.

Beslispunt 1e.HVV Hollandia: uitvoering amendement gemeenteraad

Op 13 mei heeft de raad rondom de toekomst sportpark Julianapark en HVV Hollandia besloten:

1. Het gebruik van de voetbalvelden in het Julianapark en op de Middelweg te optimaliseren waarbij de kaders zijn:
 - HVV Hollandia behoudt het A-veld (Hoofdveld) en het B-veld (kunstgrasveld);
 - Het C veld op korte termijn wordt gedraaid en geschikt gemaakt als A-categorie natuurgraswedstrijdveld;
 - De vrijgekomen ruimte langs het nieuw te creëren C-veld en het D -veld wordt teruggeven aan de gemeente;
 - Bovenstaande besluiten te dekken vanuit het reeds gereserveerde bedrag voor het onderhoud van voetbalvelden en indien nodig aanvullend eenmalig uit de Algemene Reserve.
2. Voorbereidingen te treffen voor deze besluiten in deze raadsperiode.

Om de aanleg van het C veld te realiseren dient een krediet van € 732.050 (netto investering na aftrek van bijdrage rijk is € 605.000) beschikbaar worden gesteld en een storting van € 659.294 vanuit de Algemene Reserve naar de reserve kapitaallasten investeringen (voor dekking van kapitaallasten over de gehele afschrijvingstermijn). Het bedrag valt hoger uit omdat ook de verwijderkosten van de grasmastervelden duurder uitvallen.

Beslispunt 1f. omzetten budgetten Areaal

In de afgelopen jaren zijn de onderhoudsbudgetten voor de openbare ruimte onvoldoende meegegroeid met de uitbreidingen in de stad. In de kadernota 2025 is daarom budget vrijgemaakt om het onderhoudsbudget mee te laten groeien met de areaaluitbreiding. In deze begroting worden de budgetten omgezet naar de juiste onderdelen en budgetten, zodat de organisatie het onderhoud ook kan uitvoeren (zelf en op sommige onderdelen uitbesteed). Het gaat om een uitbreiding van 4 medewerkers om het onderhoud uit te voeren, de aanschaf van extra materieel (maaimachine, voertuig, reinigingsvoertuig en werktuigdrager; krediet € 230.000, kapitaallasten € 25.000 per jaar) en het verhogen van de onderhoudsbudgetten per onderdeel. Het effect in deze begroting is neutraal.

Beslispunt 1g. Verstevinging vastgoedorganisatie

Uit een advies van Twynstra-Gudde blijkt dat de huidige basis binnen het team Gebouwenbeheer & Facilitaire Zaken onvoldoende is om effectief regie te voeren op het gemeentelijk vastgoed. Er ontbreekt sturing op inhoud, processen en financiën, evenals een helder onderscheid tussen strategisch, tactisch

en operationeel niveau. Dit brengt aanzienlijke risico's met zich mee. Daarom is uitbreiding van de formatie noodzakelijk met 1 portefeuillemanager en 2 assetmanagers. Met deze versterking kan de vastgoedorganisatie structureel en integraal inspelen op de toenemende en complexere vraagstukken rondom maatschappelijk vastgoed, zoals onderwijshuisvesting, sport en wijkaccommodaties.

Beslispunt 1h. Rente-omslagpercentage

Om de financieringslasten van de gemeente te verdelen over alle investeringen wordt jaarlijks een rente-omslagpercentage berekend. De netto rentelasten worden daarbij gedeeld door de boekwaarde van alle te financieren investeringen. Het vaststellen van het percentage is belangrijk, omdat de bestaande en toekomstige investeringen met dit percentage worden (her)berekend. Budgetten voor rente worden op basis van de (her)berekening bijgesteld. Voor 2026 komt de renteomslag uit op 0,9%. Dit is lager dan de verwachting die we in de begroting 2025 hadden van de stijging van de rente en het effect hiervan op het rente-omslagpercentage. Dit heeft vooral te maken met het feit dat we minder langlopende lenigen hebben hoeven aantrekken en latere uitgaven. Dit maakt dat we in deze begroting een tijdelijk voordeel op de rente hebben. We monitoren goed hoe de uitgaven en rente zich ontwikkelt in de komende jaren. Uitgebreide toelichtingen zijn opgenomen in de paragraaf Financiering.

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie

Is voor dit raadsvoorstel niet onderzocht.

7. Financiële gevolgen

Met het vaststellen van deze begroting worden de budgetten 2026 en verder aangepast. Na vaststelling van de begroting 2026 is het begrotingssaldo de komende jaren als volgt.

(bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo	-245	1.488	-4.716	-5.082
Onttrekking Algemene Reserve	245			
Geactualiseerd begrotingssaldo	0	1.488	-4.716	-5.082

De doorrekening van de septembercirculaire 2025 is nog niet gereed. Eventuele effecten van de septembercirculaire 2025 worden via een separate brief aan de raad aangeboden.

8. Communicatie

De begroting 2026 wordt gepubliceerd op de website van de gemeente.

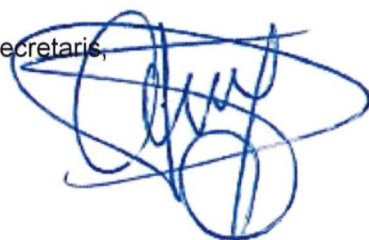
9. Realisatie

Na vaststelling van de begroting wordt deze voor 15 november aan de provincie gestuurd om te voldoen aan de wettelijke eisen. De provincie houdt financieel toezicht op de gemeente.

Hoorn,

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris,

de burgemeester

